

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenjši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 17. jan.

Prejeli smo sledeče pismo:

Gospod urednik!

Kateremu pravemu slovenskemu rodoljubu se nij milo storilo, ko je v 299. številki „Slovenskega Naroda“ od lanskega leta in 4. številki od letos čital dva feuilletona, v katerih se nam pripoveduje, koliko dobrega sta storila dva blaga moža, župnik Luka Knaffl in advokat dr. Župančič, za tiste kranjskoslovenske mladeniče, ki obiskujejo dunajske visoke šole, da se oni obrazijo in potem svoje vednosti porabijo slovenski domovini v slavo in čast. Knaffl, ki je živel v dobi, ko se človeštvo pretresala samo verska vprašanja, svojih kranjskih rojakov na smrtni postelji nij pozabil, nego zapustil je vso svojo imovino, da se iz nje osnuje velikaška ustanova za kranjske Slovence; dr. Župančič, o katerem se nam pravi, ka nij bil poseben slovenski domoljub, žrtvuje velik del svojega življenja in zastavi celo svoje premoženje v ta namen, da bi Knafflovi ustanovi koristil in tako slovenskim studentom na Dunaji vsakdanji kruh prekrbel.

Res, dva blaga, dva plemenita moža sta bila Knaffl in Župančič!

In kar sta ta dva vrla moža sama storila za kranjske Slovence, zakaj bi mi slovenski rodoljubi in odkritosrčni prijatelji slovenske mladine vsi skupaj ne storili za mladeniče se spodnjega Štajerskega, Koroskega, Goriškega in iz Istre? Koliko vrlih, bistroumnih, talentiranih mladih ljudi iz teh slovenskih dežel bi rado šlo na dunajsko ali gradsko univerziteti, od koder bi po dovršenih studijah vračali se v slovensko

domovino kot hrabri razširjevalci prave kulture in slovenski narod osrečujočih novih idej, pa nemajo nobenega upanja do materialne podpore na Dunaji ali v Gradcu, da, večkrat niti toliko denarja ne, da bi mogli na univerziteti priti in se ondi med redne slušatelje vpisati! Koliko bistroumnih mladeničev, ki bi bili lahko ponos naši mali in na vrlih učenih možeh ne prebogati domovini, bi se ne pogubilo med šumotnim bojem za vsakdanji kruh, ko bi le nekoliko podpore in ž njo poguma našli, da bi se na visokih šolah izšolali!

Zatorej mislim, ka je zadnji čas, da se združijo tisti slovenski domoljubi, ki imajo kaj premoženja, kaj dobre volje in kaj srca za slovensko mladino, ter zložé zaklad in osnujejo ustanovo, iz katere bi se podpirali izvrstni abiturijentje in podpore potrebni studentje na dunajski in gradski univerziteti.

V Ljubljani bi se moral osnovati začasni odbor veljavnih domoljubov, ki bi zbirali denarje v ta namen, dokler se s časom ne oživi „društvo v podporo slovenskim studentom“, ki bi moralo po vseh slovenskih pokrajinah imeti svoje podružnice in pri vsaki priliki pobirati denar v ta blagi namen. Koliko nepotrebnega denarja potrosimo za narodne slavnosti in narodne veselice, zakaj bi tega denarja raji ne obrnili v podporo naše vrle, ukaželne mladine? Začnimo ročno delati in hvaležna nam ne bode samo sedanja slovenska mladina, nego blagrovati bodo naš spomin naši potomci, živeči v srečnejši dobi, nego je naša.

Na delo, domoljubi!

V Celji, 12. jan. 1874.

Fr. Kapus.

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

19. seja. (Konec.) Nadaljevanje debate o občinski postavi.

Dr. Sernec: „Oglasil sem se k besedi, prvič, da se ustavim temu, kar je rekel poslanec se spodnjega Štajerja, g. Herman. Nij vse tako črno, kakor je on namalal, nij res, da želi naš kmet „vladan biti“ kakor je rekel. Najmanjše bi bilo resnično to, če bi se moralo razumeti: „naš kmet želi vladan biti, kakor do leta 1848“. Takrat po občinah nij bilo odbora, le predstojnik (Richter) ino župan (Amtmann) sta gospodarila doma, podložna sta pa bila tudi onadva, kakor kmetje vsi vsemogočni graščini; do pravice je bila daleka pot.

„Odkar pa ima zbor in odbore po občinah, cenimo to kot najdražje blago novega časa. Lev shodih se razširijo zdrave misli, nezrele misli dozori, misli se spreminjajo v dejanje. Ali kako dolgo pa je, kar imamo občinske odbore? Od leta 1849 do 1861 nij bilo novih volitev, pa jako malo sej. Če tedaj še nij vse dobro po deželi, reči smemo, da je cela naprava še premalada, da se njej ljudstvo še nij popolnem privadilo. Ali vzeti si je ne damo. Ne trpim pri tem tudi nobenega postranskega pikanja na „kmočke zbor“ (Dorfpfarrparlament). Na kmetih je zborovanje ravno tako potrebno, kakor po mestih i trgih. Tudi ne damo, da se delokrog občinam manjša. G. Herman je sicer prav imel, rekoč, da občine ne morejo za vse skrbeti, n. pr. za sodnije, za diplomacijo. Ali ravno tako je resnično, da so

Listek.

Drugi mož.

(Dalje.)

Pazi na to, kar ti zdaj povem: ta le epitaf bodeš tudi našel v svojem gospodarstvu, ta hvalepolna nagrobnica se ti bode ponavljala kot pravilo, po katerem se bodeš moral ravnati, ako nečeš zbuditi tarnajočega žalovanja, ako ne želiš svojo drago soprugo videti spremenjeno v neutolažljivo vdovo.

Mesto kacega odgovora maje Ljuboslav z ramama.

„Mi-li ne veruješ?“ povzame Miroslav besedo.

„Kako bi ti verjel? Nijsem-li najsrečnejši soprog?“

„To se tiče samo dneva tvojega ženitvanjskega pisma. Ti boš, kakor vsak, imel svoj meden mesec.“

„Resnično!“

„Samo je ta pri vdovah včas prikrčen in traja samo štirinajst dnij, k večjemu tri tedne.“

„Če bi te ne imel tako zelo rad, Miroslav, bi se sedaj s tebo spreti moral.“

„To sem pričakoval.“ —

Še istega dne je Ljuboslav sam obedoval se svojo soprogo. Ko jej je gledal v oči ter jo poslušal, pridejo mu razgovori se svojim prijateljem na misel.

„Ubogi Miroslav, pravi sam pri sebi, brez dvoma je mislil odkritosrčno, a moti se vendar jako!“

„Baš mi prihaja na misel,“ ogovori ga gospa de Mersaint, „ti si bil denes jutro odjezdil na sprehod?“

„Da, draga moja, tačas ko si bila ti pri svojej materi.“

„Eden tvojih prijateljev, če se ne motim, te je spremljal.“

„Da, Miroslav Derville, šarmanten gospod.“

„Šarmanten, tega ti nečem ometati; a slišala sem govoriti o tem gospodu, in med namo rečeno, mislim, da je ta še eden onih zaveznikov, ki se sedaj za te ne prilegajo več.“

„Zakaj vendar?“

„Ali ne vidiš, da ima neoženjen mož lahko prijatelje, katerih se mora oženjen ogibati?“

„A Miroslav...“ —

„Je posebej, čuden človek, in vrhu tega brezmiseln srečolovec. On je uže več gospod kompromitiral.“

„To se pravi več gospod, ki nij imelo ničesar izgubiti, kompromitiralo se je njemu na ljubo in iz lastnega nagiba. Sicer je pak Miroslav pošten, odkritosrčen, nadpoln mladenič.“

„Svet se ne briga za skrite kreposti, le očitne napake budé pozornost in določujejo njih obsodbo. Gospod Miroslav Derville bi bil najinemu prijateljstvu odveč, ti ne smeš

zadeve, za katere živa duša ne mara, če ne skrbi občina za nje. Take so pa navadno tudi v krajni policiji. Kdo bo skrbel, da se brv popravlja, kdo ima prvo skrb zastran varnosti, n. pr. če je tepež v krčmi, ali da se postavi ponočni ali poljski čuvaj? Država tega nikoli ne bo storila, drugi organ tudi ne.

„Če je pa to res, da se take zadeve najpred tičejo občine, vprašati moramo, zakaj se ne dosežejo nameni? Odgovor je lehek: ker so občine navadno premajhene, niso dosti premožne. To je po postavah našega zbora dokazano. Zakaj je bilo treba ustanoviti krajne šolske svete? Ker je bila jednota naših občin premajhena. Zakaj imamo cerkvene konkurenčne odbore, takiste za odganjanje (Schub) i. t. d.? Ker ste imeli premajhene občine. Ravno zavoljo tega je tudi policija naših občin preslaba. Majhena sredstva naših majhenih občin pri tem niso nič dosegla, zapravila so se. To se sme reči, ker namen se ž njimi nij dosegel. Ako pa ustanovite po predlogu odborov upravne občine, združite večja sredstva, in dosežete namen.

„Reč nij tako strašna, kakor se Vam zdi. Odbor neče nobene občine ugonobiti, vsaka naj obstoji še naprej. Le na delo policije naj se združijo. V upravnem odboru naj sede prvič vsi župani združenih občin — to je njih poklic, da upravljajo. Nadalje naj bo v tem odboru še nekoliko več odbornikov. Ali ne, da bi ljudstvo moralo zopet voliti; občinski odbori bodo volili izmed sebe še nekoliko odbornikov v upravni odbor. To je vse, takisto delamo uže sedaj v drugih zadevah, to se godi brez težave. Tedaj smemo reči, da postopamo varno, in ozirajoči se na vsako individualnost.

„Oponašalo se je nam, da eksperimentiramo. To je res, ali vsak govornik eksperimentira, vsak ima drug predlog, ali vsak hoče kaj novega. Naš velečastiti deželni glavar želi n. pr. izdatno pomnoženje cesarske žandarmerije in okrajnih poglavarstev. Ne vem, ali se to da izvesti; koliko novih žandarmov bi potrebovali! Ali bo vlada kedaj privolila, da žandarm služi našemu županu, ali se bo strinjalo to z njegovim vojaškim stanom? Nadalje vprašam, ali moremo želeti, da se vlada zopet meša v vse občinske zadeve?

„Pri tem opominjam visoki zbor na razloček med predlogoma našega deželnega, in našega občinskega odbora. Deželni odbor predlaga v §. 33, naj pri preslabih občinah c. kr. namestnija in deželni odbor ustanovita konkurence, — molči pa o osebah, zastran organov, ki bodo potrebno izvedeli. Kdo boče taj organ? Ali neki župan — ali neki odbor — ali, i to navadno, neki uradnik? Gospoda, taj predlog je kuratela nad občinami! Občinski odbor vam predlaga, da ostanete pri lastnih, izvoljenih organih, in zato ga živo priporočujem.

Dr. Vošnjak: „V naših občinah nij vse dobro, pa tudi ne vse tako slabo in črno, kakor so nekateri govorniki popisavali. Da mnoge občine svojih opravil ne morejo redno opravljati, je istina, a temu je najbolj kriv premali obseg teh občin. Kjer so občine večje, kjer obsegajo 2000 do 5000 duš, tam so tudi kos svojim nalogam. Zato sem za združenje manjših občin v večje, ko bi se to druženje tudi moralo posilno goditi. Nova postava bi to morala naravnost izreči, vendar kot prestopna doba zadostuje tudi upravna občina.

„Tudi na Štajerskem so se nekatere občine združile prostovoljno in te večje občine dobro shajajo ter nikakor ne žele, da bi se zopet razdelile. Prošnje za razdelitev so prišle skoraj izjemno samo od takih občin, v katerih so trgi in mesta s kmetsko okolico združeni. V teh slučajih je ločitev naravna.

„Raztrganje dozdanih občin v katastralne bi še le napravilo oni kaos in ono zmedenost, od katere je govoril g. Herman. To bi bil eksperiment, kateri bi imel najhujše posledke za občinsko življenje, za samostalnost občine in za javno vernost. Katastralne občine niso nikakor one zgodovinske individualitete, kakor je Herman trdil; one so stoprv 1820. leta pri napravi katastralnih map nastale. In kdo more reči, da so baš katastralne občine take velikosti ali malosti, da ne bode morebiti tudi v teh se našel en del posestnikov, ki bi hotel za-se imeti svojo občino? Kam pridemo, če se izrečemo za načelo, da se naj občine razdele v prvotne katastralne? Mesto 1300 občin dobimo na Štajerskem čez 5000 tako malih, da niti ena ne bode mogla svojih opravil opravljati.

„Tudi jaz priznavam, da so okrajna glavarstva prevelika in da bi moral pri vsaki

okrajni sodnji političen komisar nastavljen biti. Glavna stvar za občinsko upravo pa so zadosti velike občine, ne pa da bi dozrajne uže tako premale občine raztrgali v drobne kose. Vlada pa bi ne smela samo dela nalagati občinam, ampak jim tudi dati neko povračilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. januarja.

Austrijska vlada, kakor se uradni „Bohemij“ z Dunaja piše, je baje izrekla, da ne bo nobenega papeža priznala, katerega bi izvolil nesvoboden konklave. Ta vest se opira na ono papeževo konstitucijo, o kateri smo uže govorili.

Staro-Čehi so zmagali tudi pri volitvah v mestih povsod.

Boj med starimi in mladimi **Čehi** ne-prestano traje. Mladočeški listi pišo, da je izid volitev vspeh takoiimenovane pravne stranke. „Nar. Listy“ pravijo, da je češka stranka nehala eksistirati, da se je stopila s pravno stranko in je njena rezerva za vstop v državni zbor.

V **moravskem** deželnem zbornu je češki poslanec Šrom stavil silen predlog, naj se deželni zbor zavaruje zoper vse sklepe državnega zbora, ki bi prejudicirali samostalnost in državopravno stanje moravske. Silnost pa se je odnikala, in se je predlog do-ločil v obravnavanje po pravilnem redu.

Na **tirolske** ultramontance, ki so (sicer v prav boječi obliki pisma, ki je k protokolu priloženo, torej brez debate in sklepa) protestirali, ježé se jako „N. fr. Pr.“ in drugi ustavoverni nemški listi. — Stara „Presse“ pa je izvedela, da vlada ne boče s Tirolci zavolje šolskih postav podala se, kakor se je nameravalo.

Vnanje države.

Srbska skupščina je sprejela pred-lago o podpiranju domovinske obrtnije. Sliši se, da se je konvencija z Ogersko o spojenji železnice podpisala.

Francoska vlada bo vsakega, ki bo razpovedaval, da zna Francoska z Italijo v konflikt priti, sodnijsko preganjala. Du Templeva interpelacija baje ne bo zagledala be-lega dné.

O **nemških** volitvah imamo končno oficijelna poročila. Volitve v velikih mestih sploh niso kaj slavno izpale. V Monakovem so ultramontanci s svojim župnikom Westermayerjem prodrli. Na Bavarskem bo izmed 48 poslancev, 27 klerikalcev, ali z drugimi besedami: liberalci so 9 sedežev izgubili. V Draždanih bo ožja volitev med socijalnim demokratom Jakobyjem in narod-

biti v zvezi z mladim človekom, ki pri meni vstopa nema.“

„A, ti bodeš Miroslava videla in če si izpoznavala njegove redke sposobnosti, bodeš osvobojena svojih očitnih predsodkov.“

„Jaz ga ne sprejemem, to ti zagotavljam.“

„Ah, Amalija, prijatelja mladostnih let!“

„Ohrani mu ta naslov, nadaljuj ž njim prijateljstvo, proti temu nemam ničesa; a ne predstavlja mi prijatelja, čegar glas mi nij pogodu!“

„Kakó! razpor med nama? . . . Uže . . .“

„Kdo je kriv? Moram ti priznati, da tacega ugovora nijsem pričakovala. Meni se dozdeva, da prosim za nekaj, kar je popolnem razumno in pravično. Preteklost me je varala.“

„Kaj hočeš reči s tem?“

„Hotela sem reči, da se je gospod Dolinji, ko se je bil z menoj oženil na prvi moj pomislek takoj brez težav odpovedal vsem svojim prejšnjim družnikom in takoj vse

svoje prijatelje popustil, ki niso mogli biti tudi moji, in ki mi niso bili po volji.“

Ljuboslav nij imel več poguma prepirati se ž njo. Ime gospod Dolinji je ravno-kar uresničilo Miroslavovo morálo. In medéni mesec je bil skoro proč. —

Med tem se je ta oblak kmalu izgubil, ker je ta zvezdica kaj prijetno nanj vpljivala. Kmalu je bilo vse pozabljeno in mladi zakonski mož se je v kratkem utopil v svoje prijetne sanje o sreči. Ko ga njegova soproga nakrat zopet nagovori: „Glej, zimski čas je zopet pred dvermi, si-li tudi uže misliš na najino ložo v operi in pri Italijanih?“

„Na katero ložo, draga soproga?“

„Ti veš, da ljubim godbo.“

„Da, ti poješ, kakor angel!“

„No, dobro! in ali ne bode angel tudi enkrat v tednu svojo ložo imel v operi in pri komedijah?“

„Ah! . . . ne vem, če bode najino premo-ženje dovolilo takovo potrato . . .“

„Gospod Dolinji je imel isto toliko dohodkov, kolikor ti, in ko je še živel, imela sem vsak teden ložo v operi, in pri Italijanih vsako soboto.“ Drugikrat torej se je prikazala pošast prvega moža, ter vzburla „tête-à-tête“; drugokrat se je prikrala kot tretja osoba med zakonsko kalit mir in spravo. A Ljuboslav ni hotel menj velikodušen biti nego njegov prednik. Vzel je v najem obe loži. Tudi Miroslava je le redko kedaj videl in še takrat le skrivaj; uzor mu je postal gospod Dolinji.

„Ne vabim te,“ se je pri njem opravičeval, „ker bi ti moja hiša le malo prijetnosti ponudila. Le malokedaj nas kdo obišče, tako živiva sama za-se! Ti bi se pri nas le dolgočasil!“

„Ne da bi na tebe zavoljo tega jezen bil, odgovori mu Miroslav smehlja se, nego na nekega družega.“ —

Gospa de Morsaint je bila ena najele-

nim liberalcem. Sploh so kandidati izmed dozdaj izvoljenih 360 poslancev tako-le razdeljeni: Na nacionalno-liberalno stranko jih pride 130, na centrum 83, na naprednjaško stranko 35, na nemško državno stranko 30, na konservativno 17, na liberalno narodno stranko 8, na Poljake 11, na socialdemokratsko stranko 6, na württembergsko ljudsko stranko 1, na dansko 1, na partikulariste 2. — Ožje volitve so v 36 volilnih krajih potrebne. Od ministrov sta dozda voljena Falk in Achenbach. V ožje volitve pride 24 narod. liberalcev, 17 konservativcev, 4 iz centra, 8 naprednjakov, 5 od nemške državne stranke, 8 socialdemokratov, 1 Danec, 1 partikularist.

Za *Turčijo* bo Sadik-Paša v Londonu 10 milij. funtov sterlingov na posodo vzel.

Domače stvari.

— (Posojilo ljubljanskega mesta). „Wiener Handelsbank“ (Sothen) se je pogodila z ljubljanskim mestom tako, da se loterijsko posojilo izda namestu 1. januarja 1874, stoprv 1. januarja 1875. Za sigurnost je „W. Handelsbank“ vložila 100.000 gld. pri dunajski kreditni banki. Ako se posojilo ne izda 1. januarja 1875, zapade 100.000 gld. na korist mesta ljubljanskega; ako se realizira, velja ta svota kot predplača na posojilo. To se ve, da je treba, da deželni odbor v smislu postave, ki jo je lanskega leta sklenil deželni zbor, to pogodbo ljubljanskega mesta, z „W. Handelsbank“ odobri, da zadobi postavno veljavo. S tem je dopolнено resp. popravljen našo poročilo v št. 12. „Sl. Naroda“.

— (Knez L. Metternich), šef oddelka za trgovino pri deželni vladi v Ljubljani je izvoljen od velikega posestva na Češkem v deželni zbor in je 15. jan. uže v Pragi obljubo storil. — No, velike moči češki zbor s tem gospodom baš nij pridobil.

— (Goriški deželni zbor) je imel še seji 13. in 14. zvečer. Spremembe v šolski postavi, akopram v prvi seji zavržene, so bile v sredo sprejete, ker je dež. glavar konstatiral, da je mej navzočnimi poslanci vendar večina za nje glasovala. Tako je zmedena štrana rešena. — Pri debati o združenji občin so zopet nekateri Italijani pokazali, kako znajo pravični biti.

gantnejših dām v Parizu; veliko je potrošala za svojo obleko.

„Vedno novo odelo!“ reče jej enkrat mož z na pol prijaznim obličjem.

„Je-li to poklon ali oponos?“ vpraša gospa de Mersaint.

Mož ne odgovori, a ona pristavi: „Gospod Dolinji se je veselil, če je videl, kako sem vse naše najslavnije gizdalinke presegla. Mislil si je, da njegov bog nij nikoli dovolj bogato in krasno okinčan.“

Malo pozneje se prinesó računi. Velikanski računi. Trgovec z lepotočjem je poslal silen račun. Ljuboslav se je začudil. „Kako, vsklikne, toliko denarja za cvetice, peresa, trakove?“

„Ali se ti to drago dozdeva?“ odgovori mu.

„Za boga prosim te, sodi sama!“

„Ne vem, gospod Delinji se zaradi tacih malenkosti nikoli nij pritožil. Prinesli so mu račune in plačal jih je. S tem je bila reč pri konci.“

(Konec prihodnjič.)

— (Predpustni javni plesi v Ljubljani) bodo ne mara letos prepovedani zavoljo kôz, kakor so te dni v Monakovem prepovedali vse javne veselice zavoljo kolere. Mi bi tako postopanje mestne in vladne gosposke samo hvaliti mogli, kajti osobito v nižje krčme se shaja vsakovrstno ljudstvo in tako kužno bolezen raznaša. Sicer bode mnogim mladim ljudem veselje skaženo, ali „salus reipublicae“ je prva stvar. — Sicer pa skleneno o tem še nič nij.

— (Prelesnika), ki je ušel iz ječe, zdaj gospodsko išče po pismenih iskalnicah (steckbrief).

— (Nesreča.) Poštni voz se je 13. t. m. pri Grezupljem pod Ljubljano tako nesrečno preobernil, da si je konduktar roko zlomil, poslanec Kramarič pa se je ob okno udaril in precej močno na glavi in po obrazu pobil.

— (Sneg) je predvčeranjem po noči pobelil hribe okolo Ljubljane. V Ljubljani pak je včeraj začelo po lahkem deževati in imamo vlažno vreme.

— (Volk) se klati tudi pri Lipljenih blizu Turjaka. Nek lovec je šel oni teden s psom na lov. Volk psa popade in zaduši, lovec na volka strelja, ga obstreli, vendar mu je ušel.

— (Iz Novega mesta) se nam piše: Koze so jele zdaj strašno razsajati po Novem mestu in okolici. Po mestu leže po več hišah kar po štiri osebe na kozah bolne. Vsak se boji k sosedu v hišo, da ne bi koz dobil. Bolnišnica je uže polna bolnikov. Po bližnjih farah pa še huje razsajajo in tudi ljudje jako močno mro. Dozdaj so se le po malem prikazovale, a zdaj so se jele z vso silo širiti. Radovedni smo, bodo-li šolske praznike še podaljšali, ker so se jele kozé tudi med šolsko mladino, kar jo je tukaj, prikazovati. Živinska kuga je sicer pri nas pojenjala in mesto nij več zavarovano, toliko silnejše pa so kozé pritislile.

— (V Šempasu) je zgorel dečko, katerega je njegov tovariš s širšico zažgal. Ko je bilo dete v največjem zublji, oblili so je z vodo in umrlo je na teh bolečinah.

— (Detomor). Iz Bovškega na Goriškem se poroča, da je neka tamošnja deklina na skrivnem porodila in potem dete umorila. Sramota in strah jo je neki bilo pred svojimi starši.

— (Slabi izgledi). V „Soči“ bemo sledeče pismo: „Gospod posestnik na levem bregu Soče! Prav imate gospod, naša kurija je taka, da na pritožbe, ki zadevajo njene Benjamine, se niti ne zmeni. Jaz sem se bil uže 26. junija pritožil po devinskem dekanatu pri nadškofijskem ordinarijatu, toda še denes nijmam rešenja svoje vloge v rokah. — Stvar zaradi, katere sem se bil pritožil, je taka-le: Deklina Marija T. h. št. 52. postala je pri vikarji J. V. noseča in je tudi porodila. Na vprašanje, kdo je otrokov oče, odgovorila je jasno, da nikdo drugi, nego čest. vikar g. Jak. V. Jaz bi o stvari čisto molčal, ko bi mi ne šla do srca. Jaz ljubim uže dalje časa nesrečno dekle, in nameraval sem si je tudi v zakon vzeti, a kako hočem sedaj to storiti, ko je vikar še vedno v moji vasi? Jaz bi bil potem njen mož, g. vikar Giacometo pa njen gospodar. Mislite si tedaj moj revni stan, in še žalostnej stan omenjenega dekleta. Kaj tacega se mora zgoditi le v velicih mestih, nikakor pa v majhni kraški vasi. Ali kaj, na vse

to se ne zmeni naša mlada kurija čisto nič, in daje še priložnost, da se demoralizacija povsod širi. Imel bi Vam, blagorodni posestnik, še mnogo povedati, nego to naj bo zadosti; če to ne bo pomagalo, vedela si bodeva g. Trampuž in jaz po drugem načinu pomagati. V Kostanjevici 24. decembra 1874. Sebastjan Urdih l. r.

— (Ljubljansko konstitucijsko društvo) je imelo včeraj občni zbor. Kaj so ces. kralj. udje tega društva ugibali in sklenili neškodljivega, o tem bomo mogli prihodnjič poročati.

(„Katoliško-politično društvo“) v Ljubljani, ki se napenja kakor žaba v fabuli in je uže bog-ve kolikokrat sklenilo nas in naš list ugonobiti, nema, kakor njegov tiskan imenik kaže nič več nego 70 udov. Med temi je celih eden in trideset — duhovnov, štirje šuštarji, štirje krojači, en „hausknecht“, en kovač, en bukvozev, en trafikant, en mizar, en kožuhar, en šolmašter, škofovsk pisar, en penzioniran inženér, ki ima strašno dosti časa in bi rad Golgoto zidal, en troglodit, en brezposelski grof, dr. Costa, pa ena pest brezposelskih trejtalov. Razumljivo je, da večina teh rokodelcev in obrtnikov so udje zato, ker potlej razni gospodje rajši pri njih črevlje, suknje itd. naročajo. To je tista slavna garda „Virantovih humoristov.“ — V odbor pri zadnji seji nijso nič več volili dr. Coste. Predsednik je zdaj Jaran, podpredsednik pa kaplan Flis.

Razne vesti.

* (Čudna operacija). Zadnji dan preteklega leta je doktor Billrot zdravniško operacijo izvršil, o kakoršni še nij bilo nikdar slišati. Izrezal je namreč nekemu 40 let staremu možu goltanec. Ta mož, sicer popolno zdrav, je imel uže več časa v goltanci gobo, da ga je hotela zadušiti. Neki drugi doktor mu je zdaj pa zdaj dele gobe s pomočjo goltanskega zrkala izrezal; a ker se je goba preveč doli pomaknila mu to nij bilo več mogoče. Tu se odloči doktor Billrot, da bo poskusil, moža rešiti. Mož je imel uže vse glasovne vezi snedene, da nij mogel več govoriti. Doktor Billrot je izvršil gori omenjeno operacijo. Bolnik jo je dobro prestal in dobro diha, naravnost iz dušnika, v kateri je cev utaknena. Rana se je uže močno skrčila, in bo kmalu zaceljena. Billrot bo, kadar bo bolnik popolno zdrav, vso operacijo natanko popisal. Zdjaj študira, ali bi ne bilo mogoče, da bi mož s pomočjo kavčukovega goltanca zopet govor dobil.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalesscière du Barry odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodec, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, nadihu, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vročavico, navál krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, sečno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne nadihe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalesscière vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost

in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalesciere, ki jo je popolnoma ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.
Spričevalo št. 73.800.
Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalesciere“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo priporočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funtno škatlico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštne podvzetji.

Z vsem spošto vanjem

Jož. Ulelein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlje.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 9. do 12. januarja.

Marija Tušnjak, delavska vdova, 71 l., na pljuč. bol. — Mart. Turk, čevljar, 76 l., na slabosti. — Mar. Anžič tesarski otrok, 2½ l., na angini. — Tom. Alič, hlapec, 34 l., in Mar. Magister, delavska vdova, 48 l., oba na griži. — Mar. Jerina, delavska vdova, na vodenici. — Jak. Jeranič, gostilničar in mesar, 42 l., na pljuč. vodenici. — G. Oto Lintschniger, bivši trgovec, 56 l., na kozah. — Mar. Eržen, soproga urad. sluge, 54 l., na jetiki. — Neznani mož, okolo 50 let star, na mrtu. — Jan. Kunstl, berač, 61 l., na oslabljenji. — G. Josefa Brodmann, steklarska vdova, 65 l., na kozah. — G. Jan. Röger, fabriški uradnik, 80 l., na oslabljenji. — Fr. Puhar, delavec, 24 l., in Maks Šteska, otrok davkarskega nadzornika, 2 l., oba na kozah. — Mar. Čurin, beračica, 80 l., na poškodovanji. — Urša Arhar, kočarski otrok, 4 l., na kašji. — G. Ant. Herman, jub. tajnik stavb. direkcije, 90 l., na slabosti. — Fr. Guastia, delavec, 65 l., na sušici. — Mar. Dacar, prebivaika, 45 l., na krvnem toku. — Matej Gregorin, davkar, 60 l., na pljučni vodenici. — Elis. Jhan, strežajka žena, 72 l., na jetrnem spridenji. — Jan. Hodnik, mesarski otrok, 6 mes., na vodeni glavi. — U. Š. Sever, ubožica v zavodu, 81 l., na želodčnem raku.

Opomenica.

Konkurzi: V Kamniku mesto nadgozdarja, 600 gold., 5 seznjev drv, do 15. febr. — Pri c. kr. okr. komisiji Kamnik in Litija mesti ekonomičnih referentov s 4 gold. na dan, do konca t. m., pri dež. komisiji za zemlj. davke v Ljubljani. — Mesto ekonomičnega referenta v Črnomlju s 4 gold. na dan, do 26. januarja pri zgorajšnji dež. komisiji. — Učiteljske službe: v Ribnici, 400 gld., v Sodražici, 600 gld., v Loškem potoku, 500 gold., v Morovci, 450 gold., v Polomu, 450 gold., v Logu, 450 gold. in v Stalcarjih, 500 gold., do 17. febr. t. l. pri dotičnih krajnih svetih.

Dunajska borza 17. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	65	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	50	"
1860 drž. posojilo	105	"	"
Akcije narodne banke	1026	"	"
Kreditne akcije	241	"	"
London	113	70	"
Napol.	9	7	"
C. k. cekini	"	"	"
Srebro	107	50	"

Zobi in zobovje

se brez bolečine nastavljajo, ne da bi se korenine odstranile, zobobol se po usmrtenji živcev odpravi, vse **zobne operacije**, kot: plombaranje v zlatu, srebru in drugih masah, pilenje, snaženje in izdiranje zob opravlja zobozdravnik (14—1)

A. Paichel,

glediščne ulice šte. 20, v I. nadstropji. Ure od 8—12 in od 2—5.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

R. Mayr-jev veseljni čaj

zoper

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane itd., in je zaradi izvanrednih uspehov kakor tudi zbog niske cene vse enake predmete daleč prekosil, tako da je v kratkem času ne le na Štajerskem, ampak tudi v sosednjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam

za ude mazati.

Hitro potolazi čisto jako hude protina, ste, revmatične in nervozne bolečine, za trganje v sklepih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinenje sklepnih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živcev, hromota, je imenovani balzam kot mazilo poseben pripomoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navodom je 80 kr. in 45 kr.: sklenica balzama za ude mazati 80 kr. a. v. Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Med mnogimi stotinami vizualnih pisem, ki mi v teku časa dohajajo, naj tu samo tole dvoje prostor najde:

Vaše blagorodje!

..... s tem, da ste te dve zdravili v javnost spravili, pridobili ste si mnogih za-

hvalnost. Prosto naznanilo je vzbudilo moje zaupanje in od tedaj nijsem samo jaz, nego tudi mnogi drugi so rabili Vaš čaj in balzam in zagotavljam Vas, da je učinek v vseh slučajih bil ugoden in izvrsten. Zdi se mi torej dolžnost, izreči Vam nas vseh srčno zahvalo in rad bi opozoril vse, ki za protin in revmatizem trpijo, na to dobro zdravilo.

Končno še prosim za 6 velikih paketov čaja in 6 steklenic balzama in ostajam Vašemu blagorodju mnogo zahvale dolžni Wildalpe, 6. avgusta 1872.

Mih. Schnechuber, sen. posestnik.

Gospodoma Pezold & Süss na Dunaji!

Ker mi je moj doktor v mojem hudem protinu in bolečinah v sklepih resno nasvetoval, naj brž sloveči R. Mayr-jev veseljni čaj za putiko in čiščenje krvi in balzam za ude rabim, prošeni ste uljudno, da mi pošljete imenovanega čaja 2 velika paketa in 3 steklenice balzama za poštini povzetek kar najhitreje mogoče — gotovo pa še v tem tednu. Judenau, 2. julija 1872. (286—4)

Jan. Wetzel, župnik.

Glavna zaloga in razpošiljatev za oba predmeta pri

Richardu Mayr-ju, lekarničarju v Gleichsdorfu pri Gradcu.

Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthoff-ovih ulicah, in Bankalari's Erben; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradec: Bratje Oberranzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süss; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu, in Fr. Erwein, lekar; Ptuj: Karl Girod, lekar; Ljubljana: Peter Lassnik, trgovec.

NAZNANILO.

Podpisana si čestita udano naznanjati čestitemu občinstvu, da je v škofjloki odprla

specerijsko, materijalno, spirituozno, manu-fakturno in vinsko kupčijo,

z opombo, da more posebno v vinu in spirituozih, bodisi kupčija na debelo ali na drobno, vsaki konkurenci protistaviti se.

Priporočevaje se za prav obilno obiskovanje

Z vsem spoštovanjem

(13)

Ivana Gorjanc.

Lepotična in pasarska kupčija

pri „Mački“,

na glavnem trgu šte. 263 vis-à-vis svetovalnici,

priporoča novo sortirano zalogo svilenih in volnenih creppinov, spon, volnenih in svilenih prém (franž); reps, turquois, atlas, taffetas in noblesse, svileni zamet in iz drevesne volne, črna in pisana noblesse, taill, atlas, moire in zametni traki, črni, beli, drevesnovolneni čipki iz sukanca in svile, črn, bel, gladek in faconiran tüll, frou frou v vseh barvah, bel tüll anglais v vseh širokosti, pleteni in vezani moult baptist in prteni traki, organitin podloge, zagrinjalnih čopov in za ponočne suknje, pertenih in perkajlastih trakov, gumb vsake vrste, črne in pisane vrvce, robci za robljenje in za suknje, perkajlasti in prteni zackerli, svila, igle, sukanec, razen tega velika zaloga lepotičnega in pasarskega blaga za kramarje. Najcenejši in solidnejši postrežba se zagotavlja.

Naročila na druge kraje se izvršujejo po pošti, in reči, ki niso v zalogi, se dobrovoljno preskrbje.

(5—2)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.